

חידון שעשועון מחלקי המים לקטנים ולגדולים

חידון מס' 8 מתחבאים ומסתתרים בהגדה

התשובות

מתחבאים בקערת הסדר

1. כוח - זרוע
2. מחלת ילדים - חזרת
3. טיט – חרוסת לשיטת ר' יוחנן בגמרא פסחים
4. תפוח – חרוסת לשיטת ר' יוסי בגמרא פסחים
5. מסכת במשנה. מה הקשר שלה לחג שלנו? – ביצה, הלכות יום טוב
6. אחד מבניו של לוי – מרור, מרי
7. מסתתר שהגיע ממגילת אסתר - כרפס
8. שלושה העולים לתורה - שלוש המצות: כהן, לוי, ישראל

מתחבאים בסימני הסדר

9. סנדוויץ' - כורך
10. המספר חמישה עשר – מספר סימני הסדר,
11. ספר הלכה חשוב (בשינוי לשון קל) – שולחן ערוך.
12. מי כתב אותו ומתי בערך? – ר' יוסף קארו, צפת, מאה 16
13. שנים או שלושה מקומות בארץ מסתתרים בסימנים – קדש נפתלי, בית הלל, רחצה - חמי טבריה?.
14. דרשן וממשל משלים – מגיד (מדובנה)
15. מריבה - מצה
16. הוא והיא מסתתרים בסימנים – רחץ, רחצה

מתחבאים בקידוש

17. השם המקורי של החג – חג המצות, לא חג הפסח (פסח הוא במקור יד ניסן בלבד)
18. בחג אני אוהבת, ובשבת עוד יותר – "באהבה" שבקידוש

מתחבאים בהא לחמא עניא, מה נשתנה, עבדים היינו

19. הוא בעצם בכלל לא מתחבא, למרות שלא אוכלים אותו בפסח - לחם.
20. רמז לקרבן פסח – ייתי ויפסח.
21. הוא מופיע בסך הכל ארבע פעמים בהגדה ובליל הסדר, מי זה? – המספר ארבע, תמצא אותו.
22. נטילת ידיים – מטבילין, לכן נטלו ידיים לבעל הסעודה לפני הכרפס. זה בעצם הדבר היחיד שהילד יכול היה לראות לפני מה נשתנה.
23. צומת כבישים מרכזית בארץ - מסובים
24. הצומת הזו גם חוזרת בהמשך ההגדה (למטיבי לכת)? – בני ברק ההיסטורית היא בצומת מסובים של היום.
25. ספר הלכה חשוב מסתתר בקטע הזה (חוץ מספר ההלכה שכבר ראינו בסימנים) – יד חזקה

מתחבאים בהסבת החכמים בבני ברק וארבעה הבנים

26. מי היה הרבי שאירח את כל החכמים? מי גר בבני ברק? – ר' עקיבא

חידון לליל הסדר, מס' 8 – מתחבאים ומסתתרים בהגדה - התשובות מחלקי המים

27. למטיבי לכת: חוץ מרבי עקיבא, על עוד שני חכמים הנזכרים כאן אנחנו יודעים היכן גרו, מי הם? - לוד
-ר' אליעזר, פקיעין - ר' יהושע
28. גם למטיבי לכת: על איזו עוד הלכה או מצווה אתה יודע שאמרו חכמים: הרי זה משובח? - על הצלה
בפיקוח נפש בשבת שמצילין ולא תמיד רצים לשאול את הרב, יומא פד ע"ב.
29. עוד למטיבי לכת: לחכמים היושבים כאן היה רב מאד מפורסם ואחריו נשיא מאד מפורסם, ששניהם
לא נוכחים במפגש כאן. גם שניהם מזוהים עם מקומות ידועים היום בארץ, מי הם ומה שמות מגוריהם?
- ברור חיל - רבן יוחנן בן זכאי, יבנה - רבן גמליאל.
30. ישוב בצפון ארץ מסתתר כאן, מצא אותו - אילת השחר, הגיע זמן קריאת שמע של שחרית
31. מי הראשון בתנ"ך שנקרא "חכם"? ומי השני? - חכמי מצרים בספר בראשית, חכמי לב בעשיית המשכן.
מצא אותם.
32. איפה נזכר "רשע" פעם ראשונה בתנ"ך? - בתפילת אברהם על סדום בספר בראשית, ובספר שמות:
כשמשה יוצא אל אחיו ..., מצא מקורות אלה.
33. ואיפה מסתתר התם? - יעקב אבינו: "איש תם יושב אהלים"
34. ומי הוא שלא ידע ונאלץ לשאול? - משה רבנו, בפרשת בנות צלפחד, במקושש העצים בשבת,
35. אילו שני בנים מקבלים את אותה תשובה ואיך זה ייתכן? - שאינו יודע לשאול והרשע: "בעבור זה עשה
ה' לי בצאתי ממצרים". איך זה ייתכן? כל תלוי במוסיקה ובדרשה.

מתחילה עובדי עבודה זרה היו אבותינו, והיא שעמדה

36. זוג תאומים מסתתר כאן, מי הם? - עשו ויעקב
37. מי היה הסבא של יצחק אבינו? ומי היה הדוד שלו? - תרח, ישמעאל
38. ללבן היו הרבה נכדים. מנה לפחות שמונה נכדים ונכדה אחת. - ראובן, שמעון, לוי, יהודה, יששכר,
זבולון, יוסף, דן, נפתלי, ודינה
39. מה הקשר המשפחתי בין ראובן ונחור? - נחור הוא האח של סבא רבה של ראובן.
40. איפה מסתתרת כאן השפה העברית? - בעבר הנהר. אברהם בא מעבר הנהר.
41. המספר 400 שמוזכר כאן קשור בעוד 400 שקשור באברהם (לא בהגדה). - שקלי הכסף לקניית מערת
המכפלה.
42. מי זו שעמדה לאבותינו ולנו? - ההבטחה לאברהם
43. ואיפה היא התקיימה? - ככוכבי השמים לרוב

מסתתרים בדרשת צא ולמד

44. איזו חברת אוטובוסים מסתתרת כאן - דן
45. מי קיבל ציון מצוין בהגדה? - בני ישראל
46. איפה מסתתרות המסכנות? - ויבן ערי מסכנות לפרעה.
47. איפה מסתתר המספר 10,000? - רבבה כצמח השדה. רבבה = 10,000
48. איפה מתחבא שם של פרעה? - רעמסס
49. ואיפה מתחבא שר האוצר? - שרי מיסים
50. למטיבי לכת: איפה מסתתרת ונרמזת נקבת הגמל? - נאקת בני ישראל
51. בקטע של צא ולמד מסתתר חג אחר, לא חג הפסח - חג הביכורים, כל הדרשה היא על ההגדה של
הביכורים בספר דברים פרק כו פרשת כי תבא..
52. ואיפה מסתתר בקטע זה הנביא יחזקאל? - בפסוקים: "רבבה כצמח השדה נתתיך ... בדמייך חיי
(יחזקאל פרק טז)

ויוציאנו ה' ממצרים

53. אומרים שאין עשן בלי אש, תוכיח מהקטע שלנו. - דם ועש ותמרות עשן.

54. יש כלל בהלכה: "מצווה בו יותר מבשלוהו". הסבר כלל זה ומצא איפה הוא נמצא בקטע שלנו? – **אני ולא מלאך ... ולא השליח.**
55. המפקדה של החטיבה, גם היא מסתתרת כאן. – **המטה.**

עשר המכות

56. רמזים ומחבואים במכות (לא לפי הסדר, אפשר גם לעשות מימיקה והצגה):
- אוי, נורא מגרד לי (שתי מכות) – **כינים, שחין**
  - וואי, איזה חיות מפחידות - **ערוב.**
  - לא רואים אותי, אני הכי מסתתרת - **חושך**
  - השעורה חטפה כהוגן אבל לא החיטה - **ברד**
  - תגיד, יש לך קצת מים בשבילי? - **דם**
  - מה זה הרעש והקרקורים האלה מסביבי? - **צפרדע**
  - מה זה הענן המזמזם הזה שמכסה את השמים? - **ארבה**
  - אני לא סובל את אחי הגדול, הוא מרביץ לי וממש לא נחמד אלי – **מכת בכורות.**
  - תראה חרנפר, כל הפרות והתרנגולות שלנו חולות, אני חושבת שהן הולכות למות. - **דבר**
57. מחבואים בחשבון: $250 = 10$, הכיצד? תסביר את החשבון. - **המכות במצרים ובים.**
58. במספר 3 הם התייאשו - **החרטומים**
59. במספר הזו לא רק הם התייאשו אלא גם כל עבדי פרעה ובקשו מפרעה שישלח את בני ישראל? – **ברד.**
60. אותי אהרון עשה ולא משה, וגם אותי. - **דם, צפרדע. תסביר למה משה לא עשה**
61. ואותי הקב"ה בעצמו עשה ולא משה ולא אהרון. - **בכורות**
62. ועלי לא כתוב בה בתורה שה' הבדיל בין בני ישראל ובין המצרים (ספר שמות פרק ח) וגם לא כתוב שהפסקתי. רמז: הרבה ילדים סובלים ממני עד היום. **כינים**

דיינו

63. שוב מסתתר כאן (לא כל כך מסתתר בעצם) המספר 15. – **מספר ה"דיינו" (14)?**
64. אילו עוד "מעלות" אתה מכיר, גם 15 – **שירי המעלות בתהלים, פרקים קכ-קלד.**
65. ויש מעלות בחג אחר, דומה קצת לפסח. מהו החג ומה הן המעלות? – **חג הסוכות, שמחת בית השואבה, המעלות מעזרת ישראל לעזרת נשים. סוכה פרק ה, מידות פרק ב**
66. השבת ניתנה לעם ישראל עוד לפני מעמד הר סיני. תוכיח. איפה ניתנה? – **אילו נתן לנו את השבת ... לפני הר סיני. במרה.**
67. אכלנו אותו ארבעים שנה ובכל זאת הוא עשה לנו צרות בפורים, מי זה המסתתר? - **המן**
68. ה' עשה שלושה ניסים בים, אילו הם? – **העבירנו, שיקע צרינו, נתן לנו את ממונם.**

פסח, מצה ומרור

69. מה זה ה"פסח" שאכלו בזמן בית המקדש ועכשיו לא? – **קרבת הפסח.**
70. 14 או 15, היכן הם מסתתרים כאן? – **יד בניסן זמן קרבן פסח. טו בניסן – חג המצות.**
71. מי השתחוה ומי לפני שלושים יום לא הסכים להשתחוות. מי הוא זה? – **עם ישראל כששמעו על מצוות קרבן פסח. מרדכי בפסח שלפני פורים.**
72. למה אוכלים מצות בפסח? כאן יש סיבה אחת, אבל בהתחלת ההגדה אמרנו סיבה אחרת? מה היא? – **כאן משום שלא הספיקו להחמיץ, אבל בהתחלת ההגדה בגלל שזה היה לחם העוני במצרים.**
73. היכן מסתתרת המילה "במהירות"? בלשון ההגדה ואיך זה כתוב בתורה? – **"לא יכלו להתמהמה", בתורה: "בחפזון".**
74. היכן מסתתרת דמות ואמירה מאד מפורסמת סביב המהפכה הצרפתית בהגדה? מי הדמות ומה האמירה? – **"עוגות מצות" - מרי אנטואנט, אשת מלך צרפת – "אם אין לחם תאכלו עוגות"**
75. למטיבי לכת: האם מסתתרת כאן "מצה עשירה"? – **"עוגות מצות".**

בכל דור ודור אנחנו חייבים - גאולה - שירה - הללויה - סוף מגיד

76. בכל דור ודור וכו' – בקטע זה מסתתרים שניים מארבעת הבנים. מי הם? – שאינו יודע לשאול: "בעבור זה עשה ה' לי במצרים". וגם הרשע.
77. לפיכך אנחנו חייבים וכו' – בקטע זה יש שוב מסתתר חג אחר ומה שקוראים בו. מהו חג זה? מה הקטע? – פורים, מגילת אסתר ט כב: " ... אֲשֶׁר נָחוּ בָהֶם הַיְהוּדִים מְאוּבְיָהֶם וְהַחֲדָשׁ אֲשֶׁר נִהְפְּדוּ לָהֶם מִיָּגוֹן לְשִׁמְחָה וּמֵאֲבָל לְיוֹם טוֹב וְכוּ' ". אבל בפורים לא אומרים הלל, אתה יודע למה?
78. היכן מסתתר כאן כיוון מערב בכיווני הרוחות? – "עד מבואו"
79. אשתו של אלקנה מסתתרת כאן. – חנה, תפילת חנה: שמואל א פרק ב: "ה' מוֹרִישׁ וּמַעֲשִׂיר מִשְׁפִּיל אֶף מְרוֹמִים: מְקִים מַעֲפָר דָּל מֵאֲשָׁפֹת קְרִים אֲבִיוֹן לְהוֹשִׁיב עִם נְדִיבִים וְכוּ' ". מסתתרת כאן האמא שעבדה כל כך קשה לפסח – "עקרת הבית".
80. היכן נרמזת כאן קריעת ים סוף? והיכן נס כניסת בני ישראל לארץ? – "הים כי תנוס, הירדן יסוב לאחור".
82. מי רקד ומי יצא במחולות? – ההרים והגבעות, והארץ
83. מה זה זבחים ומה זה פסחים? – קרבן שלמים-חגיגה וקרבן הפסח
84. בברכת הגאולה נעלם אחד מקודקודי המשולש של רבן גמליאל. מי הוא ולמה נעלם? – הפסח, כי בימיו כבר לא היה קרבן פסח.
85. יש בלילה זה ארבע כוסות: הכוס הראשון הוא על ...., השני הוא על ....., השלישי הוא על .... והרביעי הוא על .... והחמישי? – קידוש, הגדה וברכת הגאולה, ברכת המזון, גמירת הלל, הכניסה לארץ "והבאתי".

רחצה – מוציא מצה – מרור – כורך

86. מצה, מרור, חסה, חרוסת, ואיפה מסתתר כאן הזית? – הכמות של אכילה לקיים את המצווה
87. איפה מסתתר כאן "פסח שני"? מה זה פסח שני? – "כורך", הפסוק "על מצות ומרורים יאכלוהו" כתוב במצוות פסח שני.
88. מי היה הלל? איפה נולד? איזה סיפור אתה יודע עליו? מי היה בן הזוג שלו ללימוד תורה? – הלל נולד בבבל ועלה לארץ ישראל. למד תורה בתחילה עם מנחם ואח"כ עם שמאי. היה מייסד שושלת הנשיאות.
89. איך הוא קשור לפסח חוץ מה"כורך"? – גמרא פסחים סו ע"א שהלל לימד מנין יודעים שקרבן פסח דוחה את השבת (אם ערב פסח חל בשבת וליל הסדר במוצאי שבת).

שולחן עורך

כאן אפשר להשלים את כל השאלות שלא הספקנו מקודם וגם חידונים נוספים והעיקר, לא לשכוח לאכול טוב!

צפון – ברך: שיר המעלות וברכת המזון

90. איפה מסתתר כאן אחד הבנים? מי הוא? – אכילת האפיקומן, היא התשובה שניתנת לבן החכם.
91. סימן לגאולה היה "פקוד יפקוד". איפה הוא מסתתר כאן? – "ויפקד ויזכר זכרונו ופקדונו"
92. שיטפונות בדרום – איפה הם מסתתרים? – "אפיקים בנגב"
93. שבת חשובה בשנה, איפה היא מסתתרת? – "שבת שובה", "שובה ה' את שבתנו"
94. שם של קיבוץ. – "אפיקים"
95. חלום יוסף – איפה נרמז? – "היינו כחולמים .. נושא אלומותיו"
96. שם של מושב בארץ בברכת המזון. – קוממיות
97. איפה מסתתרים אריות בברכת המזון. – כפירים

שפוך חמתך – כוסו של אליהו

חידון לליל הסדר, מס' 8 – מתחבאים ומסתתרים בהגדה - התשובות מחלקי המים

98. כאן שופכים. ואיפה פותחים (פעמיים לפחות, יש שלושה), ואיפה כורכים, ואיפה מוזגים, ואיפה מטפטפים ואיפה גומרים – **כולם בליל הסדר**.

99. בקטע זה מסתתר שמה של שכונה בירושלים. מי זו? – **נוה יעקב**

100. מה זה תיק"ו ואיך זה קשור לכוסו של אליהו? – **הספק בהלכה לגבי כוס חמישי**

המשך הלל ונשמת

101. איפה מסתתר בחצי השני של הלל סיפור יפה על אברהם אבינו כשהיה ילד קטן? – **"פה להם ולא**

ידברו, עיניים להם ולא יראו וכו'.

102. איפה מסתתר אי בים התיכון? – **האי "מלטה"**

103. איפה מסתתרת הבדלה של מוצאי שבת? (לפי הספרדים, פעמיים) – **"כוס ישועות אשא"**

104. ואיפה מסתתר האו"ם? – **"כל האומים"**

105. קיבוץ בעמק יזרעאל, איפה מסתתר? – **"מרחביה"**

106. עוד שכונה בירושלים – **"רוממה"**

107. ועוד שכונה בירושלים – **"בית ישראל"**

108. וחוף יפה בארץ? – **"הבוניס"**

109. איפה מסתתר כאן בית חולים? – **שערי צדק**

110. ואיפה הכוורת? – **"סבוני כדבורים"**

111. ומושבה בגליל? – **ראש פינה**

112. איפה חושבים כבר על היום שאחרי הפסח? – **"אסרו חג"**

113. הענק הזה מסתתר כאן? – **"עוג מלך הבשן"**

114. היכן מסתתרת פרשה מספר בראשית – **"תולדות"**

115. איפה מסתתר המספר 40 מיליון? – **"רבי רבבות"**

נרצה - פיוטים ופזמונים

מסתתרים כלליים או שמא לא

116. האם ירושלים בירת מדינת ישראל נמצאת בהגדה או לא? אם כן, היכן.

117. האם משה נמצא בהגדה או לא? אם כן, היכן. – **נמצא: "ויאמינו בה' ובמשה עבדו.**

118. האם אהרון נזכר בהגדה, כן או לא. אם כן, היכן. – **"בית אהרון"**

119. האם דוד נזכר בהגדה, כן או לא. אם כן, היכן. **"דוד בן ישי עבדך משיחך"**.

120. האם שלמה נזכר בהגדה, כן או לא. אם כן, היכן.

121. האם האבות נזכרים בהגדה, כן או לא. כולם או רק חלק? אם כן, היכן.

122. האם המשיח נזכר בהגדה, כן או לא. אם כן, היכן. – **בברכת המזון: "משיח בן דוד עבדך"**

123. האם אליהו נזכר בהגדה, כן או לא. אם כן, היכן.

עד כאן לפעם זו. נשלים בעזרת השם בשנים הבאות!

חג שמח וליל סדר מהנה

מחלקי המים